

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Ivana Štefková
Název práce: Výchova k odpovědnosti
Vedoucí práce: doc. PhDr. Jaroslav Kořa
Oponent práce: PhDr. Martin Strouhal, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 103
Počet stránek příloh:
Počet titulů v seznamu literatury: 98

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

x			
---	--	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

x			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

x			
---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost použitých metod

x			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

--	--	--	--

Využití praktických zkušeností

--	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce, originalita)

--	--	--	--

Naplnění cílů práce

x			
---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části

--	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

x			
---	--	--	--

Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

x			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	x		
--	---	--	--

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

1. Autorka by měla přednést dvojí (pedagogicky relevantní) argumentaci: jednak argumenty zastánců přesvědčení o existenci reálné lidské odpovědnosti spojené s jednáním, jednak zdůvodnění, která reálnou možnost lidské odpovědnosti (a tedy i svobody rozhodování) popírají.
2. Jak souvisí problém lidské identity a odpovědnosti?
3. Jak by autorka definovala odpovědnost a kolik významových rovin tohoto pojmu by rozlišila? Je otázka rozlišování mezi odpovědností jako hodnotou a jako charakteristikou osobnosti skutečně otázkou psychologickou? (viz s. 92)

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená diplomová práce je velmi kvalitně zpracovanou přehledovou studií s analytickými přesahy. Ne zcela do hloubky, nicméně věcně správně referuje o koncepcích odpovědnosti, svobody a o teoriích jednání, které se objevily v dějinách západní filosofie. V druhé kapitole se autorka dotýká sociologické problematiky posttotalitních syndromů naší společnosti v oblasti (ne)odpovědného jednání, přibližuje problémy spojené s přechodem k demokracii, problémy spjaté s dopady tzv. postmoderních myšlenkových tendencí na sebeurčení člověka a strukturu občanského étosu v České republice. Samostatnou kapitolu tvoří psychologické aspekty odpovědnosti, kde se autorka věnuje především osobnostním a vývojovým otázkám spojeným s problémem ustavení vědomí odpovědnosti a pocitu závazku. Další kapitoly práce se zabývají otázkami spojenými s výchovou k odpovědnosti a věnují pozornost příslušným kapitolám RVP.

Výhrady bych měl k přílišné stručnosti prezentace závěru vzhledem k rozsahu textu a šíři teoretického záběru. Polemizoval bych s autorkou rovněž s tvrzením, které uvádí v prvním odstavci závěru, totiž že pojmové vymezení odpovědnosti je úkolem pro psychologii. Naopak vysoce oceňuji schopnost autorky pracovat nejen s českou, ale též cizojazyčnou odbornou literaturou. Počet použitých pramenů je ve srovnání s ostatními DP skutečně impozantní. Snad jen na okraj: kvantita v této oblasti není vždy rozhodujícím parametrem; bylo by dobré se u některých odkazů víc pozdržet, jít do hloubky, když už se obracím k jinému autorovi.

Diplomová práce Ivany Štefkové splňuje bezpochyby nároky kladené na tento typ prací a doporučuji ji k obhajobě s návrhem hodnotit ji stupněm výborně.

Doporučení k obhajobě: doporučuji

Navrhovaná klasifikace: výborně

Datum, podpis: 1. 9. 2011